

MODUL PINTAS 2025 TINGKATAN 5

MODUL PINTAS 2025

BAHASA MELAYU

Kertas 2

Tingkatan 5

Ogos

Peraturan Pemarkahan

UNTUK KEGUNAAN PEMERIKSA SAHAJA

Join telegram @exercise_students

Peraturan Pemarkahan ini mengandungi 14 halaman bercetak

MARKAH PENUH: 100 MARKAH**BAHAGIAN A: SISTEM DAN APLIKASI BAHASA**

Markah penuh **35** markah dibahagikan kepada

Soalan 1: **8** markah

Soalan 2: **6** markah

Soalan 3: **11** markah

Soalan 4: **4** markah

Soalan 5: **6** markah

Perhatian bagi Soalan 1

1. Berikan 1 markah bagi setiap kata dasar yang betul.
2. Berikan 1 markah bagi setiap ayat yang betul dan gramatis dengan menggunakan kata dasar tersebut.
3. Boleh menggunakan struktur cakap ajuk dengan mematuhi tanda baca dengan betul.
4. Sekiranya beberapa kata dasar telah digunakan dalam satu ayat, berikan pertimbangan sebagai satu ayat sahaja.
5. Kata yang diuji salah tetapi ayat yang dibina betul, berikan 0 markah.
6. Calon menyalin / meniru keseluruhan ayat daripada petikan atau mana-mana bahagian dalam keseluruhan kertas soalan, berikan 0 markah.
7. Perkataan digunakan sebagai kata nama khas atau peribahasa, berikan 0 markah.
8. Ayat yang dibina seperti satu ayat tetapi sebenarnya lebih, berikan 0 markah.
9. Maksud ayat tidak jelas, berikan 0 markah.
10. Tolak 1 markah bagi kesalahan ejaan / jalan bahasa / tanda baca daripada keseluruhan jawapan.
11. Calon menambah imbuhan, berikan 0 markah.

Soalan 1 – Morfologi**Empat kata dasar****(i) pasti**

- tidak salah lagi
- tidak boleh tidak
- menyatakan dengan pasti
- menentukan (menetapkan dengan pasti)

Join telegram @exercise_students

(ii) faham

- fahaman pengetahuan dalam fikiran mengenai sesuatu
- fikiran atau anggapan dan sebagainya yang menjadi pegangan seseorang
- tahu dan mengerti benar tentang sesuatu
- keupayaan (kemampuan) memahami faham tidaknya (seseorang) akan sesuatu yang dipelajari

(iii) kenal

- dapat mengingati kembali
- tahu sedikit sebanyak tentang diri seseorang
- bentuk pasif bagi memperkenalkan yang membawa maksud memberitahu, menyatakan, mendedahkan

(iv) kualiti

- darjah kecemerlangan yang tinggi
- darjah memberi gambar yang terang serta jelas

[Maksimum : 8 markah]**Soalan 2 – Sintaksis****Tukarkan ayat susunan songsang kepada ayat susunan biasa**

- (i) Memberi ruang kepada murid berperanan aktif pembelajaran berpusatkan murid
 - Pembelajaran berpusatkan murid memberi ruang kepada murid berperanan aktif
- (ii) Untuk membimbing murid mencari maklumat dan menyelesaikan masalah guru bertindak sebagai pemudah cara pada setiap masa.
 - Guru bertindak sebagai pemudah cara untuk membimbing murid mencari maklumat dan menyelesaikan masalah pada setiap masa.
 - Guru bertindak sebagai pemudah cara pada setiap masa untuk membimbing murid mencari maklumat dan menyelesaikan masalah.
- (iii) Perlu menjalankan aktiviti seperti jelajah pembelajaran, pembentangan dan mengemukakan pertanyaan kepada guru mereka murid.
 - Murid perlu menjalankan aktiviti seperti jelajah pembelajaran, pembentangan dan mengemukakan pertanyaan kepada guru mereka.

[Maksimum : 6 markah]**Soalan 3 – Penyuntingan****Bahan 1**

(i)	diutama	– diutamakan
(ii)	modern	– moden
(iii)	orang-orang tua	– orang tua-tua
(iv)	leka	– lupa
(v)	di	– pada
(vi)	Ibu bapa ingatkan	– diingatkan oleh ibu bapa

[Maksimum : 5 markah]**Bahan 2**

(i)	Iklan	– Kempen
(ii)	menghadiahkan	– menghadiahni
(iii)	cagaran	– balasan/ tukaran
(iv)	susah susah	– susah-susah
(v)	untongnya	– untungnya
(vi)	mangga jus	– jus mangga
(vii)	ali	– Ali

[Maksimum : 6 markah]

Panduan pemarkahan menukar bahasa Melayu klasik kepada bahasa Melayu standard bagi Soalan 4

Deskripsi	Markah
-Isi cukup dan lengkap, mengikut urutan dan ayat gramatis	4
-Isi cukup dan lengkap, mengikut urutan dan ayat <i>masih</i> gramatis	3
-Isi cukup dan lengkap, mengikut urutan dan ayat <i>kurang</i> gramatis	2
-Isi tidak cukup, mengikut urutan dan ayat gramatis	1
-Isi tidak cukup, mengikut urutan dan ayat <i>kurang</i> gramatis	1
-Isi tidak cukup, mengikut urutan dan ayat <i>tidak</i> gramatis	1
-Ayat disalin bulat-bulat	0
-Isi tidak mengikut urutan	0

Soalan 4 – Bahasa Melayu Standard

Tidak lama kemudian sampailah/terdengar berita kepada Patih Gajah Mada di Majapahit bahawa Kertala Sari sudah/ telah mati/ meninggal dunia/ terkorban dibunuh oleh Laksamana. Lalu/ Kemudian Patih Gajah Mada pun mencari jalan dan berusaha untuk mengalahkan negeri Melaka dan membunuh Laksamana, dia/ Patih Gajah Mada sentiasa menyuruh orang-orangnya ke gunung dan ke setiap bukit untuk bertanya tentang/ bertanyakan orang yang boleh/mampu/ingin membunuh Laksamana dan Ratu Melaka. Begitulah tugasnya/tanggungjawabnya/ peranannya.

[Maksimum : 4 markah]

Perhatian bagi Soalan 5: Peribahasa

1. Berikan 2 markah untuk setiap peribahasa yang betul
2. Berikan 0 markah untuk peribahasa yang salah
3. Peribahasa yang disenaraikan mestilah mengikut urutan

Soalan 5 – Peribahasa

- (i) seperti pahat dengan penkul/ bagi pahat, tidak ditukul tidak makan
- (ii) kalau tidak dipecahkan ruyung manakan dapat sagunya/ pengayuh sayang dibasahkan sampan tidak akan sampai ke seberang/ di mana ada kemahuhan di situ ada jalan
- (iii) berat tulang/ curi tulang

[Maksimum : 6 markah]

BAHAGIAN B : PEMAHAMAN

Markah penuh **35** markah dibahagikan kepada:

Soalan 6 : 13 markah

Soalan 7 : 12 markah

Soalan 8 : 10 markah

Perhatian bagi soalan 6, 7 dan 8

1. Jawapan hendaklah menggunakan ayat anda sendiri.
2. Jawapan hendaklah dalam ayat yang lengkap / sempurna.
3. Jawapan bagi soalan 8 hendaklah berdasarkan mana-mana novel yang dipelajari.
4. Jika disalin bulat-bulat daripada teks dan jawapan itu betul, berikan separuh (50%) daripada markah yang diperuntukkan sahaja.

1. Soalan 2 markah : Pemahaman berdasarkan teks

DESKRIPSI	MARKAH
- Jawapan tepat mengikut konteks / isi cukup / ayat gramatis	2
- Jawapan tepat mengikut konteks / isi cukup / ayat tidak gramatis	1
- Jawapan kurang tepat / isi tidak cukup	
- Jawapan salah	0

2. Soalan 3 markah : Pemahaman berdasarkan teks dan unsur KBAT

DESKRIPSI	MARKAH
- Isi cukup / menyentuh semua bahan / relevan dengan tugas / ayat gramatis	3
- Isi cukup / menyentuh semua bahan / relevan dengan tugas / ayat <i>kurang</i> gramatis	2
- Isi tidak cukup / menyentuh semua bahan / ayat gramatis	
- Isi tidak cukup / tidak menyentuh semua bahan	1
- Jawapan salah	0

3. Soalan 4 markah : Pemahaman unsur KBAT dan novel

DESKRIPSI	MARKAH
- Isi cukup (3 isi) / relevan dengan tugas / ayat gramatis	4
- Isi cukup (3 isi) / relevan dengan tugas / ayat <i>kurang</i> gramatis	3
- Isi tidak cukup (2 isi) / ayat gramatis	
- Isi tidak cukup (2 isi) / ayat <i>kurang</i> gramatis	2
- Isi tidak cukup (1 isi) / ayat gramatis	
- Isi tidak cukup (1 isi) / ayat <i>kurang</i> gramatis	1
- Jawapan salah	0

Soalan 6

- (i) **Maksud** rangkai kata *persediaan rapi*
- persiapan / penyediaan / perancangan yang teratur / tertib / kemas / sistematik 2 markah
  - *persediaan* yang teratur / tertib / kemas / sistematik 1 markah
  - persiapan / penyediaan / perancangan yang *rapi* 1 markah

- (ii) **Manfaat-manfaat**

Bahan 1

P1 membantu guru untuk menyampaikan pengajaran dengan lebih efektif.
 P2 membantu pendidik mempelbagaikan konteks pengajaran.

Bahan 2

P3 mencipta peluang kerja baharu dalam bidang berkemahiran tinggi
 P4 dimanfaatkan dalam bidang perubatan yang mempermudah diagnosis penyakit dengan lebih cepat dan tepat.
 P5 membantu doktor memberi rawatan dengan lebih baik.

Bahan 3

P6 petani memperoleh hasil pengeluaran yang lebih baik dan meningkatkan pendapatan.
 P7 membantu pengusaha pertanian untuk mengurus dan memantau tanaman

Nota: Jawapan calon mestilah berdasarkan semua bahan

[Maksimum : 4 markah]

[Isi cukup : 3 isi]

- (iii) **Keburukan-keburukan**

P1 kepupusan sesetengah kerja / pekerjaan tidak relevan / pengangguran
 P2 budaya ilmu merosot / plagiat / meniru / budaya berfikir merosot
 P3 manusia semakin malas / tidak mandiri / terlalu bergantung atau obses dengan teknologi
 P4 jenayah siber / buli siber / gejala sosial meningkat
 P5 tidak bergaul / hubungan pasif
 P6 data atau privasi terdedah
 P7 kesihatan terjejas / fizikal / mental terganggu

(keburukan-keburukan lain diterima)

[Maksimum : 3 markah]

[Isi cukup : 3 isi]

- (iv) **Langkah-langkah**

P1 menasihati/menerangkan keburukan menggunakan AI yang berlebihan/cadangkan penggunaan AI secara bijak
 P2 belajar bersama-sama/ berkumpulan
 P3 berbincang/memberitahu dengan guru
 P4 berbincang/memberitahu dengan ibu bapa
 P5 membawa berjumpa kaunselor
 P6 menunjukkan contoh yang baik/ suri teladan

(Langkah lain boleh diterima sekiranya sesuai)

[Maksimum : 4 markah]

[Isi cukup : 3 isi]

Soalan 7**(i) Sebab**

- P1 Kak Halimah ada kelulusan
 P2 dia boleh uruskan harta itu dengan baik

[Maksimum : 2 markah]
 [Isi cukup : 2 isi]

(ii) Cara-cara**Bahan 1**

- P1 menubuhkan syarikat
 P2 bangunkan tanah itu
 P3 buat kondominium

Bahan 2

- P1 merancang bajet
 P2 menyimpan/ menabung untuk masa depan

Nota : jawapan calon mestilah berdasarkan semua bahan

[Maksimum : 3 markah]
 [Isi cukup : 2 isi]

(iii) Kemudaratatan

- P1 muflis/ masalah kewangan/ ekonomi keluarga tidak stabil/ tiada simpanan
 P2 dipandang hina oleh masyarakat
 P3 keruntuhan institusi keluarga/ bercerai/ hidup tidak stabil
 P4 mengalami tekanan/ stres

Nota : kemudaratatan lain boleh diterima sekiranya sesuai

[Maksimum : 3 markah]
 [Isi cukup : 2 isi]

(iv) Tindakan-tindakan

- P1 membuat catatan penggunaan wang /membuat perancangan kewangan
 P2 melabur secara berhemah/ pelaburan emas/ membeli aset
 P3 menyimpan di bank / saham ASNB
 P4 menderma kepada kebajikan
 P5 merancang wasiat/ hibah / pembahagian harta

Nota : Tindakan lain boleh diterima sekiranya sesuai

[Maksimum 4 markah]
 [Isi cukup : 3 isi]

Soalan 8

(i) Ciri -ciri reka bentuk

P1 platform melengkung

P2 mengelilingi kubah balai cerap yang tersergam di lereng konkrit Bukit Melawati,
Kuala Selangor

P3 reka bentuk yang diinspirasikan oleh Rumah Api Almnara, Somalia

P4 reka bentuk kubah yang lazim digunakan oleh banyak bangunan balai cerap lain,

P5 bangunan ini juga menambah sebuah platform yang mengelilingi kubah tersebut

P6 Platform ini mempunyai ketinggian 50 meter dari tapak balai cerap tersebut

[Maksimum : 4 markah]

[isi cukup : 3 isi]

Panduan pemarkahan bagi Soalan 8(ii)

(ii) Soalan novel : 6 markah

(a) Jawapan berdasarkan sebuah novel yang dipelajari.

(b) Jawapan hendaklah dalam ayat-ayat yang lengkap.

(c) Beri 1 markah bagi setiap peristiwa yang betul.

(d) Beri 1 markah bagi huraian yang lengkap / jelas bagi setiap peristiwa.

(e) Markah isi maksimum 4 markah (2 markah bagi setiap peristiwa dan huraian).

(f) Markah bahasa maksimum 2 markah, diberi secara kesan menyeluruh.

Baik : 2 markah

Lemah : 1 markah

(g) Jika calon menjawab dan markah isi kosong, beri 1 markah untuk bahasa.

(h) Calon tidak menjawab 0 markah.

[Maksimum : 6 markah]

BIMASAKTI MENARI karya Sri Rahayu Mohd Yusop

1. **Peristiwa** Muhammad Taufik dan Budiman taat akan perintah agama kerana mereka berdua sering menuaikan solat berjemaah di masjid. Mereka menuaikan solat Isyak di masjid bersama-sama.

Huraian : Peristiwa ini mendidik remaja mentaati ajaran agama dalam kehidupan.

2. **Peristiwa** Nurul Hafsa telah berjanji membina stor bagi memudahkan ayahnya menyimpan peralatan-peralatan berkebun apabila dia mendapat gaji kelak

Huraian : Peristiwa ini mendidik remaja agar menyayangi dan menghormati kedua-dua ibu bapa.

3. **Peristiwa** Taufik sanggup membahayakan dirinya bertemu dengan orang suruhan Dato' Johann Arlington Majid di stesen petronas demi menyelamatkan Nurul Hafsa.

Huraian : Peristiwa ini mendidik remaja supaya mempunyai sikap setia kawan

4. **Peristiwa** Nurul Hafsa berani mempertahankan hujah semasa pembentangan kertas kerja Kawasan simpan Langit Gelap di hadapan pegawai daerah walaupun mendapat tentangan Dato' Johan Arlington Majid.

Huraian: Peristiwa ini mendidik remaja supaya mempunyai sikap berani mempertahankan pendirian walaupun berhadapan dengan pelbagai cabaran.

Nota : Cadangan isi lain boleh diterima sekiranya sesuai.

PANTAI KASIH karya Azmah Nordin

1. **Peristiwa** Doktor Raiha prihatin terhadap nasib yang menimpa Unong Siron. Baginya pembedahan sebanyak enam kali tidak sepatutnya berlaku apatah lagi doktor yang melakukan pembedahan tersebut ialah doktor pakar yang bukan calang-calang.

Huraian : Peristiwa ini mendidik remaja agar memupuk nilai keprihatinan dalam diri.

2. **Peristiwa** Dr Raiha menghadapi begitu banyak pancaroba. Cita-citanya untuk menjadi doktor bedah ditentang ayahnya. Dia juga menghadapi kematian anaknya dan suaminya yang tidak bertanggungjawab yang sering menghukum

Huraian : Peristiwa ini mendidik remaja agar tabah menghadapi kesukaran hidup dengan cekal dan tabah.

3. **Peristiwa** Felicia Landosi mengakui kesilapan dan memohon kemaafan daripada Dr Raiha atas penglibatannya dalam peristiwa kebakaran kereta yang menyebabkan kematian anaknya Rohayu.

Huraian : Peristiwa ini mendidik remaja supaya mengamalkan sikap saling memaafkan.

4. **Peristiwa** Ibu Unong Siron tidak berdendam dengan Felicia Landosi yang selalu berkasar dengannya. Ibu Unong Siron menyelamatkan Felicia Landosi daripada seorang pemuda yang menyamar sebagai doktor palsu.

Huraian : Peristiwa ini mendidik remaja supaya tidak menyimpan perasaan dendam

Nota : Cadangan isi lain boleh diterima sekiranya sesuai.

BAHAGIAN C : RUMUSAN

[30 markah]

Markah penuh **30** dibahagikan kepada :

- (a) Isi : 20 markah**
- (b) Bahasa : 10 markah**

(a) Isi [20 markah]

Nota :

- (i) Panduan mengira perkataan
  - nama khas
  - perkataan berganda
  - penggunaan kata sendi *di* dan *ke*
  - tarikh
  - angka yang ditulis dengan nombor atau perkataan
  - gelaran
  - penanda wacana
- (ii) Kira dan **tandakan** jawapan setakat **120 patah perkataan** sahaja sebelum diperiksa.
- (iii) Periksa jawapan setakat **120 patah perkataan** sahaja, yang selebihnya **tidak perlu diperiksa**.
- (iv) Berikan 2 markah bagi setiap isi yang tepat dan lengkap sahaja.
- (v) Calon perlu mengambil sekurang-kurangnya 1 isi daripada setiap fokus dan daripada setiap bahan.
- (vi) Jumlah isi maksimum yang diterima daripada **semua fokus** dan **semua bahan** ialah 8 isi sahaja.

Bahagian	Bilangan isi	Bilangan isi diterima							Markah Maksimum
(i) Pendahuluan									2
(ii) Bahan 1									
Fokus 1 faedah/ manfaat/ kebaikan	4	2	3	2	3	3	1		
Fokus 2 kaedah/ cara	3	2	2	1	1	2	3		
(iii) Bahan 2									16
Fokus 1 Faedah/ manfaat/ kebaikan	2	2	1	2	1	1	1		
Fokus 2 kaedah/ cara	1	1	1	1	1	1	1		
(iv) Bahan 3									
Fokus 1 faedah/ manfaat/ kebaikan	3	1	1	2	2	1	2		
Jumlah isi	13	8	8	8	8	8	8		
(iv) Kesimpulan									2
Jumlah Markah									20

(b) Bahasa [10 markah]

Asas pemberian markah bahasa tidak bergantung kepada markah isi tetapi dinilai secara holistik.

PERINGKAT	MARKAH BAHASA	KRITERIA
Cemerlang	8 - 10 markah	<ul style="list-style-type: none"> Kesinambungan ayat <i>sangat</i> baik. Bahasa <i>sangat</i> gramatis dari segi kata dan ayat, penggunaan tanda baca yang betul dan tepat, ejaan mengikut sistem ejaan rumi baharu. Penggunaan kosa kata luas dan tepat. Pengolahan <i>sangat</i> menarik dan berkesan.
Baik	5 - 7 markah	<ul style="list-style-type: none"> Kesinambungan ayat baik. Bahasa gramatis dari segi kata dan ayat, penggunaan tanda baca yang betul dan tepat, ejaan mengikut sistem ejaan rumi baharu. Penggunaan kosa kata luas dan tepat. Pengolahan menarik dan berkesan.
Sederhana	3 - 4 markah	<ul style="list-style-type: none"> Kesinambungan ayat <i>kurang</i> baik. Bahasa <i>kurang</i> gramatis dari segi kata dan ayat, penggunaan tanda baca yang masih betul dan tepat, ejaan mengikut sistem ejaan rumi baharu. Penggunaan kosa kata <i>kurang</i> luas dan <i>kurang</i> tepat. Pengolahan <i>kurang</i> menarik dan <i>kurang</i> berkesan.
Lemah	1 - 2 markah	<ul style="list-style-type: none"> Pada keseluruhannya dalam serba kekurangan / tidak memuaskan / kurang atau tidak difahami.

Nota:

- Jika menjawab dalam bentuk poin/fakta markah bahasa ialah pada peringkat lemah.
- Jika markah isi **6 markah ke atas**, markah bahasa dinilai seperti biasa (rujuk jadual).
- Jika markah isi **5 markah ke bawah** tetapi *bahasa sangat baik*, markah **maksimum bahasa ialah 5**.
- Jika disalin **bulat-bulat** perkataan demi perkataan, ayat demi ayat walaupun jumlah perkataan kurang 120 patah perkataan berikan 0 markah bahasa.
- Jika rumusan kurang daripada 120 patah perkataan, markah bahasa dinilai seperti biasa.

[Maksimum: 10 markah]

Pendahuluan [2markah]

P1	..... membincangkan faedah-faedah/ manfaat-manfaat/ kebaikan-kebaikan/ pengkomposan dan kaedah-kaedah/ cara menghasilkan baja kompos.	2
P2	..... membincangkan faedah-faedah/ manfaat-manfaat/ kebaikan-kebaikan pengkomposan	1
P3	..... membincangkan kaedah-kaedah/ cara menghasilkan baja kompos.	1

(Langkah/ usaha tidak diterima)

Isi [16 markah]**FOKUS 1: Faedah-faedah/ manfaat-manfaat/ kebaikan-kebaikan****Bahan 1**

A1	mampu memperbaik struktur tanah yang kurang baik	2
A2	dapat mengurangkan aktiviti larut resap di dalam tanah	2
A3	boleh menjadi sumber pendapatan sampingan kepada isi rumah	2
A4	dapat menjimatkan kos pembelian baja	2

Bahan 2

B1	mengurangkan penjanaan sisa buangan di pusat pelupusan sisa pepejal	2
B2	menguntungkan alam sekitar sebagai baja semula jadi untuk perkebunan dan pertanian	2

Bahan 3

C1	baja kompos tidak mempunyai racun dan bahan kimia	2
C2	tidak berlakunya pembaziran	2
C3	baja kompos menyuburkan tanah	2

FOKUS 2: Kaedah-kaedah/cara-cara**Bahan 1**

D1 pengkomposan menggunakan pasu	2
D2 Pengkomposan sisa buangan dengan menggunakan beg plastik	2
D3 pengkomposan menggunakan bekas berongga	2

Bahan 2

E1 Vermikompos atau pengkomposan daripada cacing tanah	2

Kesimpulan [2 markah]

K1 Kesimpulannya, baja kompos/ pengkomposan perlulah diaplikasikan/digunakan agar dapat melestarikan alam sekitar.	2
K2 Kesimpulannya, baja kompos perlulah diaplikasikan/digunakan dengan jayanya.	1

(Kesimpulan yang lain boleh diterima sekiranya sesuai)

PERATURAN PEMARKAHAN TAMAT